

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ czim alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhhoz, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak:
Égész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
 Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
 Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
 Egyes számok kaphatók: a dohányüzletekben.

Tisztújító szék a városnál.

Megtörtént a tisztújítás a városházán s a törvényhatósági bizottság akarata szerint a következő hat évben ismét a régi tisztviselők vezetik a város ügyeit.

Mi természetesebb, mint hogy a fenti körülmény, főképp pedig az egyhangú választás a *bizalom* jele. Mi szívesen nem vegyülünk disszonáns hanggal az ünnepi hangulatba, ámde a személyek iránti tiszteletünk nyilvánítása mellett is kénytelenek vagyunk kijelenteni, hogy a város-házi szellemmel, bár a multhoz viszonyítva elismerést érdemel az átalakulás, még mindig nem vagyunk megelégedve. Mert a vezető szerepet játszó egyéniségeknek valahányszor hat éves sáfarkodásról keii beszámolni, mindig tettekre kell visszamatatni csak aztán jelezni az újabb programot, melyben a város üdve s java érdekében csak akkor bízhatunk, ha a mult alkotásaiban ezt biztosítva látjuk.

És vajjon megtaláljuk-e ezt a biztosítékot vezető férfiaink multjában, munkásságában? Alig. Hat évvel ezelőtt, 1896 április 16-án hangzott el legutóbb a tisztújító közgyűlésen Havranek polgármesternek egy ciklusra terjedő programja.

Lényeges pontjai voltak: az adony-szabolcs—sárbogárd—bicskei vicinális, a lak-tanyauigy s az utcák rendezésének végleges rendezése s végül a vízvezeték kérdésének megoldása. E három, illetve négy alkotásra vonatkozólag jelentette ki szék-foglalója alkalmából a polgármester: „hogy aggodalom nélkül nézhetünk a jövő elé és minden optimizmus nélkül elmondhatjuk, hogy ezen forgalmunkra, piacunkra, kényelmünk- és egészségügyi viszonyainkra nagy horderejű intézmények létesítése teljesen biztosítani fogják e város óhajtott haladását.“

Azt hisszük, nem szükséges kijelentünk, hogy Havranek polgármester épen nem valami próféta ihlettséggel tekintett a jövőbe, mert a vicinális vasutak nemcsak hogy temérdek pénzünket emésztették fel, de még forgalmunkat, piacunkat is rontották. A laktanya-kérdés is visszafelé sült el, noha unos-untalan laktanyákról tárgyaltunk. Hisz bizonyára nem titok már, hogy a honvédség egy zászlóalja rövid időn belül idvozik városunkból, sőt az ezredtörzs és kerületi parancsnokság részére is a Dunántúl egyik modernebb városában keres székhelyt a katonai hatóság.

A vízvezetékéről régen szól a nóta,

bele is került a városnak szép kis pénzébe s még csak a kezdetek kezdetén sem vagyunk. Az utcák és terek rendezése körül történt, a mi történt, de az sem a közóhajok megfelelőleg, mert hisz legnagyobb forgalmu utcáink most is rendezetlenek.

Ezek után talán nem meglepő, ha az egyhangú választás folytán megnyilvánult bizalmat nem tesszük teljesen magunkévá s az elhangzott programbeszédet ismét a szép beszédek közé soroljuk, az ígéretekben azonban nem bízunk. Mert hisz, hogy egyebet ne említsünk, talán többeknek feltűnt az, hogy Havranek polgármester csakis az utóbbi időben emlegeti az állam által a városra rótt megterhelteket. Tehát ez az oka városunk lassu fejlődésének s annak, hogy nyakig úszunk az adósságban? Mondjuk, hogy igaz! De tett-e Havranek polgármester csak egyetlen egy kezdeményező lépést oly irányban, hogy e terhektől, vagy e terhek csak egy részétől is szabaduljunk? Soha! Elismerjük, hogy a polgármester szorgalmas, munkás hivatalnok, a ki reggeltől estig az íróasztalnál görnyed, de nem ismerjük el, hogy a törvényhatóság tisztviselő karának vezetésére alkalmas vaskézrel s oly energiával rendelkezik, a melyre a mi vá-

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCÁJA.

Secessio.

Felolvastott a „Hivatalnokok Otthona“ által f. hó 12-én tartott műestélyen.

*Még pendelyes legényke voltam,
 Hajam, fülem még közvagyon;
 Nagy zsebkendővel kóboroltam
 Az öltötön, az udvaron.*

*De hogyha megcsendült a jelszó:
 — Mamus a „cekkert“ add élő, —
 Előkerült a borzas Ferkó
 S járása lett előkelő.*

*Szöllőbe sétáltak ilyenkor
 Édesapám s pár jóbarát;
 Utánuk én cipeltem ekkor
 Egy „cekker“ elemórást.*

*A pincében a gyertyát fogtam,
 'Présháza' mostam poharat,
 Innét a szobába sunnyogtam,
 Ahol jutott pár jó falat.*

*Az öregek az ifju borból
 Szopogattak sokszor; sokat,
 S én — mit tettem — a scrokból
 Olvasgattam a kortyokat.*

*Ma már tudom, miért busultak,
 Veszélybe' volt a hegy bora.
 Mert bármerre tértek-foráultak,
 Pusztított a filoxera.*

*A mai kor filoxerája
 Igy pusztítja, mi szép, mi jó:
 Rettegve térek, im, reája,
 Mert ez a nagy Secsessio.*

*A művészetnek minden ága,
 Minden hajtása, levele,
 A társaság ezer szokása
 Secsessióval van tele.*

*A versírásból doktorátust
 Manapság mindenik tehet,
 Csak írjon tele sok, sok árkuést
 Csak firkantson zöld verseket.*

*Szerelmi lyra így peneg majd:
 „Nagysád, szívelem kegyedet;
 Mivelhogy pedig nem siket fajd,
 Meg is hallgathat engemet.*

*Habár kegyed huszonhat éves,
 Habár egy kissé füstve van,
 Habár modora kissé érdes
 S a vagyona még kötve van,*

*De remélve, hogy vén nagynénje
 Rövid úton átszellemül
 S birtoka, háza meg a pénze
 Mind a nagysád zsebébe gyűl,*

*Elismerem, hogy ez esetben
 Nagysád értékes úrléány,
 S kérem, hogy férjül vegyen engem,
 Bár adósságom van néhány.*

*Az életkorom harminchárom,
 A mellbőségem hetvenöt,
 Magasságom százhatvanhárom,
 Kézlelm száma huszonöt.*

*A fizetésem ezerhétvisszáz,
 Az adósságom ötezer,
 A lakáspénzem csekély kétszáz,
 A többi szót se érdemel . . .“*

*A hölgy majd ekkép válaszol rá:
 „Habár ön kissé szemtelen,
 A válasz „igen“ számítson rá,
 Mert viszont én önt kedvelem*

*Habár ön kissé nyápic legény,
 Habár a vállá tömve van,
 S habár feje eszmékben szegény,
 Hazugságokkal töltve van.*

*A fizetése feleannyi,
 A lakáspénzen meg emel,
 Az adóssága kétszerannyi,
 A többi szót se érdemel . . .“*

*Ilyen a jövő poézise,
 Jelszava a kunsztstiklizés;
 A senének sincs már lézise,
 Grasszál a zongoraverklizés.*

*A színművészet is megromlik,
 Hiszen a „brettli“ járja már;
 A legtöbb ember oda bomlik,
 Hol a jó izlés sirva jár.*

rosunkat nagyon is jellemző patriarchális szellem megdöntésénél első sorban szükség van. Mi megengedjük, hogy városunk polgármestere többséget ir az utolsó díjknál, de nem vezet, nem vezeti az egyes előadók, fogalmazók működését úgy, a hogy azt joggal várhatnók a törvényhatóság első tisztviselőjétől.

Szándékosan nem tettünk említést eddig a tisztújításról, részletekbe most sem bocsájtjuk, sőt óhajtánók, hogy a város jól felfogott érdekében erre ne is legyen szükség. Beteg a mi városunk még mindig, békére van szükségünk.

Ezek után áttértünk a közgyűlés lefolyására.

Már fél 10 felé járt tegnap az idő, midőn Fiáth Pál báró főispán a bizottsági tagok éljenzése közepette belépett a terembe Havranek József polgármesterrel, mindketten fekete díszmagyarban. A főispán elfoglalta az elnöki széket s miután a szokott módon üdvözölte a bizottsági tagokat, jelezte a közgyűlés tárgyát: az 1896. évi április hó 16-án betöltött s lemondás folytán újból üresedésbe jött tisztviselői állások betöltését. Nyomban utána felhívja Havranek József polgármestert, hogy a lemondást úgy a maga, mint tisztársai nevében publikálja s a város pecsétjét és pénztári kulcsait bocsássa a törvényhatósági bizottsági testület rendelkezésére:

Havranek polgármester a főispán felhívásának a következő beszéd kíséretében tett eleget:

Méltóságos főispán ur!
Mélyen tisztelt közgyűlés!

A megbízás, melyben 1896. évi ápril 16-ik napján részesíteni méltóztattak, reám és választás alá eső tisztársaimra nézve a mai nappal lejárt. A mélyen tisztelt törvényhatósági bizottság jogköréhez tartozik immár az ekként üresedésbe jött tiszti állásokra azt és azokat megválasztani, kiket erre nagyrabecsült bizalmuk és kötelességük ördemesnek talál. Politikai pártviszálytól menten a subjektív érzelmek minden különösebb megnyilatkozása nélkül igérkezik a mai napra kitűzött választás lefolyni és még sem tagadha-

*A piktorok már behunyt szemmel,
Nehéz álomban füstönek
S az embert várják türellemmel,
Aki majd őket értse meg.*

*A jövő nemzet ifjusága
Nem iszik már szódavizet,
Olyan is lesz majd, bárki lássa,
Aki szabószámát fizet.*

*Szép hölgyeink addig tanulnak,
Mig böcs lesz öreg s fiatal,
Mig bennünket szépen lefújnak
S övek lesz minden hivatal.*

*S mig elfoglalnak minden állást
S írják hozzánk a verseket,
Mi otthon ringatjuk a rántást
S kevergetjük a gyermeket.*

*És így von' tovább, szakadatlan,
Példákba' nem lenne hiány;
Az is seccsio miatt van,
Hogy a verssem ily slendrián.*

*És hogy ne halljam, hogy e versen
Sok kedves hölgy unatkozott,
A türelmükkel egyetlenben
A verssem is, im, elfogyott.*

Szóllóssy Ferenc.

tom, hogy a megilletődés érzése nehezedik szí-
vemre, ha visszagondolok arra, hogy ma már 30
éve annak, midőn mint 27 éves ifjút — bizalmat
előlegezve meghívott szülővárosom közönsége
nemes Fejérvármegyei szolgálatából, s ha elgon-
dolom, hogy már 2 1/2 év fölött le azóta, midőn
bizalmuk a polgármesteri székbe ültetett. Egy
generáció tűnt le azóta mellőlem a végtelenségbe;
új erők váltották fel csaknem az egész vonalon
a régieket és csak kevesen vagyunk azok kö-
zül, kik törvényhatósági életünkben tényezői
valánk a most lefolyt század utolsó negyede tör-
ténétének.

Alkotmányunk visszaállításától a nyolcvan-
as évekig, midőn a nemzet az elnyomatásból
új életre kelt, csak virágait láttuk a szabadság-
nak, de csakhamar elérkezett az idő, midőn ál-
lami szervezetünk fejlesztése oly terheket rótt a
nemzetre, oly terhek hárultak ezekből különösen
a kultúrát képviselő törvényhatósági városokra,
hogy csak az igények mérséklése és lehetőleg a
produktív beruházások érvényesítése menthetett
meg bennünket a tönkretűléstől. Súlyosabb vi-
szonyok között sohasem voltak a városok, mint
a lefolyt század utolsó negyede óta; mert bár
kétségtelen, hogy e 25 év az ő alkotásaival a
modern haladás útján vezette városainkat, de ki
is meríté annyira azok anyagi erejét, hogy a tör-
vényhozás különös gondozása nélkül tovább ez
irányban haladni úgy szólnán lehetetlen.

Ily viszonyok között mélyen tisztelt köz-
gyűlés csak egy kis része teljesülhetett azon
szép ideáknak, melyeknek létesítésére való törek-
vésemben a mélyen tisztelt közgyűlés a legtöbb-
ször hálára kötelező kitarással bátorított, de
méltóztassék engem meghagyni azon hitemben,
hogy ha az erő és tehetség néha-néha fogyatékos
volt is nálam vezetésre hivatott állásomban, bizo-
nyára meg volt bennem az akarat, a szorgalom
és szeretet mindazon tervek és ideák iránt, melyek
közönségem tetszésével találkoztak és hivatalos
kötelességem teljesítésében magánérdeket soha
sem tekintve, egyenlő mértékkel szolgáltam min-
denkinek és hasonló előzetekénységgel álltam szol-
gálatára gazdagnak és szegénynek. Most pedig
mélyen tisztelt közgyűlés, midőn az 1886. évi
XXI. tc. 73. §-ának rendelkezéséhez képest őri-
zetemre bízott pecsétet, mint a polgármesteri
jogok symbolumát és a pénztári kulcsait Főispán
ur Ó méltóságának átadnám s ezzel kapcsolat-
ban lemondásunkat tisztelettel bejelentem, fo-
gadja Méltóságod mindig tapasztalt kegyességéért,
fogadja a mélyen tisztelt közgyűlés irántunk való
kegyes hajlandóságáért, úgy az én, mint szeretett
tisztársaim hálás köszönetét.

Ajánlom magamat, ajánlom kedves tiszt-
ársaimat további szíves jóindulatukba.

A pecsét és pénztári kulcsok átadása után
Havranek polgármester a választás alá kerülő
tisztviselőkkel kivonult a teremből. Fiáth főispán
ekkor a tiszti székét megnyitja, ügyészül dr. Rá-
dai Lajost, jegyzőjüül pedig dr. Schlamadinger
Jenőt kérte fel. Jelenti ezután, hogy a polgár-
mesteri s az ezzel kapcsolatos árvaszéki elnöki
állásra egvedül Havranek József kir. tanácsos
pályázott, a kandidáló bizottság ajánlja. A köz-
gyűlés éljenzése jelezte a választás eredményét,
mire elnököl főispán kijelenti, hogy Havranek
József kir. tanácsos egyhangulag a város polgár-
mesterévé megválasztott s felkéri Fanta Adolf
és Tóth Aladár biz. tagokat, hogy a választás
eredményéről a polgármestert értesítsék s kérjék
fel a polgármesteri szék elfoglalására.

Meghatottan jelent meg a bizottság színe
előtt az ősz polgármester, a kit Fiáth főispán
klasszikus szépségű, hatásos beszédben üdvözölt,
melynek gondolatmenetét a következőkben adjuk:

Nagys. kir. Tanácsos, Polgármester Ur!
Székesfejérvár szab. kir. város törvényha-
tósága Nagyságodat egyhangulag újból megvá-
lasztotta polgármesterének.

Mielőtt ősi szokás szerint megszólalna a
székesegyház nagyharangja, hogy az őskirályi
koronázó város polgárságának a választást hírül
adja, engedje meg, hogy én legyek az első, a ki
eme díszes, de felette terhes állásában üdvözöljem.

Az a hajó, a melynek kormányára állított-
ták Önt, Polgármester Ur, egy cél felé kell, hogy
evezzen. A cél az a világlító torony, melyre a
polgárság kultúrája és jötte van írva. A régi
klasszikus világ hajóinak a mérhetlen tengerek
vizein a Scylla és Charybdis veszedelmes szürtei
közt kellett elvezetni a hajót. Az Ön által
vezetett, a mi hajónknak több ilyen Szóllója és
Charibidse van, nehezebb az Ön munkája azo-
kénál s mi hisszük, hogy mégis szerencsésébb
lesz a révbe jutás.

Epen ezért, az őskirályi koronázó város
közönségének nevében bizalommal üdvözölöm Nagys-
ságodat s Isten segítségét kérem a nehéz utra,
hogy kötelességét hiven teljesítse. A város pec-
sétjét és pénztári kulcsait ezennel átadom.

Viharos éljenzés kélt a hévvel előadott szép
beszéd nyomán. Majd Havranek polgármester át-
vevén a pecsétet és kulcsokat, hosszabb beszéd-
ben fejtegette jövő munkásságának programját,
melyet a következőképen vezetett be:

Méltóságos Főispán ur!

Mélyen tisztelt Közgyűlés!

Ha az ember saját ágyában akar estére meg-
pihenni, akkor délután már nem indul utnak, s
ha a viszonyok mégis utra készítetik, erre csak
enyhe, nyári napon vállalkozik, midőn még meg-
van a lehetőség, hogy kellet időben térhet vissza
és térhet nyugalomra.

Ily gondolatból környezve jöttem vissza e
terembe és foglalom el 23 év óta megszokott he-
lyemet, hogy első szavam a hála legyen, mely-
nek kifejezésére indit a mélyen tisztelt közgyű-
lésnek most már ötöd ízben megnyilatkozott
bizalma.

Napom délutánján is bátran indulok utnak,
mert mint önértetes ember csak addig vállalko-
zom városom ügyének vezetésére, míg a hanyatló
munkaerőt tiszta látkör és a tapasztalatok bősege
pótolják; mert ha érzem, hogy bekövetkezhető
fogyatkozásaim e szép, de terhes hivatal viselé-
sére gyengébb tesznek, önként kitekerek és átadom
annak, ki fiatal erővel veszi át a vezetést az önök
bizalmából.

E bevezető rész után az állam által a vá-
rosokra rótt terhekről tesz említést, mint a melyek
városunknak előrehaladását is gátolták. Sze-
rinte mindent el kell követnünk: hogy középisko-
láinkról teljesen az állam gondoskodjék; hogy a
rendőrség fentartási költsége legalább részben az
állam részéről megtéríttessék, mert a közigazga-
tás államosítása még mindig nem rövid idő kéré-
dése, addig pedig a városok élete valósággal ten-
gődés lesz.

A közel jövő munkásságát illetőleg a kö-
vetkezőket mondotta a polgármester:

Programot, változhatlan programot —
melyen tisztelt uraim — az újítások és alkotá-
sokra vonatkozólag nem adhatok; mert program-
mot csak az adhat, ki rendelkezik a létesítés fel-
tételével, az ahhoz szükséges erővel; de nem
adhat az, kinek tervezése esélyektől, hatalmán
kívül álló feltételektől s a viszonyok fejlődésé-
től függ.

De: 1. Fejleszteni kívánom feltétlenül az
elemi iskolák ügyét a tóvárosban építendő új
iskolával.

2. Még a jelen év folyamán óhajtom meg-
kezdetni a cs. és kir. 69-ik gyalogezred 1. zászló-
lő és hadkiegészítő parancsnoksága részére
tervezett új laktanya építését.

3. A város érdekében felhasználható min-
den tényező segélyével arra törekszem, hogy
azon feltételek, melyeknek kikutódásával a Kos-
suth-utca rendezhető lesz, illetékes helyen elfo-
gadásra találjanak.

4. Iparkodom módot találni, hogy az Apáca-,
Zöldfa-, Budai-, Ósz- és Kigyó-utcák, mint a
vasutat a felvívórossal összekötő főközlekedési
vonalak, célszerű köburkolattal láttassanak el és
pedig az építési költségekkel rokon — az utak
által szolgált érdektörésséből nyitandó jövedel-
mekből.

5. Nem szünöm meg arra törekedni, hogy
a vízvezeték létesüljön, esetleg az általunk ter-
vezett vízszervezési mód teljes elejétől, de ak-
ként, hogy a vízvezeték építése kizárólag a vál-
lalkozó kockázatával történjék.

6. A rendes évi költségelőirányzatnak ke

retében már a jelen évben teljes körültekintéssel sorrendbe ösztöm és arra felkérendő bizottsággal letárgyalom azon út- és kisebb utcarendezéseket, melyek a közel jövőben intézkedést várnak.

7. Arra töreksem, hogy a viszonyok és alkalomszerű minden üdvös- eszme megvalósuljon és háztartásunkban a lehető szigorú takarékosság érvényesüljön.

Legfőbb gondomat és ambícióm pedig az fogja képezni, hogy a vezetésem alatt álló tisztikar azt a bizalmat, melylyel bennünket megajándékozni kegyeskedtek, szorgalommal, előzenyességgel és hűséggel viszonyozza s a kölcsönös tisztelet és szeretet érzését közönség és hatóság között állandóvá tegye.

Most pedig, midőn emberi számítás szerint egész valószínűséggel utószor választottak meg polgármesterükké, (derültség) fogadják most ötdízbzen nyújtott egyhangu bizalmukért hálás köszönetemet és vegye tudomásul a nagy közönség is azon kijelentésemet, hogy a mint eddig, úgy ezután is bizalommal fordulhat hozzám minden bajában, mert bennem szolgálatkész előjáróra és hű tanácsadóra talál.

Végül Méltóságodhoz fordulok, ki 5 évi főispánsága alatt a legsúlyosabb viszonyok között a vezető férfit megillető bölcsességgel és szigorú körültekintéssel ítélte ott, hol az abszolút igazságot kellett keresnie, kit elfoglaltság és előítélet soha sem vezetett ítéletében és a kinek tartozom azon kijelentéssel, hogy igazságos, részrehajlatlan magatartása engem örök hálaira kötelezett.

Ajánlom magamat Méltóságod és a mélyen tisztelt közönség további szives jóindulatába.

A beszédet, mint mindig, most is éljenzés követte, a melynek elhangzása után *Havranek* polgármester dr. Schlammadinger Jenő jegyző előolvasása után letette az esküt s elfoglalta a polgármesteri széket.

Ezután a még üresedésbe jött tisztviselői állásokat töltötték be egyhangu felkiáltással s a következő eredménnyel:

Főjegyző: Koltai *Tóth* István.

Közigazgatási tanácsos: *Keresztes* Ignác.

Pézügyi tanácsos: *Nemis* Gyula.

Gazdasági tanácsos: *Polczér* Péter.

Tisztí főjegyző: *Füller* Béla.

Árvaszéki ülnökök: *Kovács* Elek és dr. *Kerekes* Lajos.

I. aljegyző: *Lipcsy* Lajos.

II. aljegyző: *Knittelhoffer* Károly.

Pénztárnok: *Gebhard* Bódog.

Közzgám: *Szeivald* András.

A főispán ezután törvényben gyökeredző jogánál fogva eddig viselt tiszteletbeli állásokban megerősítette, illetve újlag kinevezte: *Gebhard* Bódogot tb. főjegyzővé; *Töllnyi* Antal és *Mocnich* Károlyt tb. tanácsosokká; dr. *Eisenbarth* Károlyt, dr. *Rádai* Lajost, dr. *Szabady* Józsefet és dr. *Vermes* Mihályt tb. ügyészekké; dr. *Ároky* Antalt tb. főorvossá; *Wiensch* Antalt tb. számfejtővé és *Fister* Istvánt tb. közzgámmá.

Az eddigieken kívül kinevezte még tb. főjegyzővé dr. *Kerekes* Lajost, tb. tanácsosokká: *Alaghy* Dezsőt, *Diebala* Györgyöt és dr. *Fanta* Adolfot.

A választott és újonnan kinevezett tb. tisztviselőket a hivatalos esküt nyomban letették, mire *Keresztes* Ignác közig. tanácsos tisztársai nevében is köszönetet mondott a törvényhatósági bizottság osztatlan bizalmáért. A nagy tetszéssel fogadott beszéd után *Fiáth* főispán lelkes beszédében üdvözölte, a köteleességek pontos teljesítésére s testvéri szeretetre, összetartásra intette a tisztviselőket. Majd a király életével végezvén beszédét, lelkesedésre gyújtotta a közönséget, mely hosszantartó éljenzésben tört ki a szép beszéd hallatára.

A közzgülés 11 órákor véget érven, a tisztikar a polgármesternél tisztelegett.

UJDONSÁGOK.

— **Adomány.** Dr. *Platz* Bonifác szegedi tankerületi kir. főigazgató a helybeli cisztercita-templom restaurálásának költségeire 1000 koronát küldött *Szenczy* Győzőnek, a főgymnázium igazgatójának kezeihez. A szép tett önmagát dicséri.

— **Személyi hír.** *Spitkó* Lajos kir. tanácsos, a székesfejvári tankerület érdemdíjű főigazgatója, f. hó 15-én nevével együtt hosszabb tanulmányra indult Olaszországba, mely idő alatt dr. *Kuti*-József c. kir. főigazgató fogja helyettesíteni.

— **A harmadik római zarándoklat.** Rómából táviratozza tudósítónk, hogy a *Grósz* Ferenc ettyeki káplán vezetése alatt álló harmadik magyar zarándoklat a múlt szombatot Loretóban töltötte s onnan vasárnap reggel érkezett meg az örök városba. A zarándoklat lelkesedését magas fokra emelte az a körülmény, hogy megérkezéskor *Majláth* Gusztáv gróf erdélyi püspök és *Zichy* Gyula gróf pápai kamarás várták őket. A zarándoklat tagjai valamennyien jól vannak. A pápa ma fogadta a zarándoklatot.

— **Miniszteri biztos.** Az áll. főreáiskolához újra ellátogat *Fölsér* István műegyetemi nyilvános rendes tanár, hogy a rajzoló és ábrázoló geometria tanításának eredményét tanulmányozza. Tavaly már itt járt a biztos, de hirtelen rosszul léte miatt haza utazott.

— **Eljegyzés.** Dr. *Friss* Adolf helybeli gyakorló-orvos eljegyezte *Basch* Adolf kelybeli vállalkozó szép és kedves leányát, *Juliskát*. Gratulálunk!

— **Az Otthon estélye** Ismét rendezett az Otthon-kör egy estélyt, mely siker és hangulat dolgában nem maradt el a többiétől. A két ének-szám között, melyet *Lanczeris* Antal vezetése mellett a kör férfi kara szépen produkált, szövéődött be *Micheller* Emmike „Első szerelmes levél” c. monolog (Thewrewk I.-től) és *Békefi* Ilonka „Ketten vagyunk” (Vordsword-tól) c. költemény meg-
lepően ügyes szavazata, azután *Kusovits* Győző olvasott fel a „Rabló história” helyett igen humoros kis dolgot a „Véletlenségéről,” majd *Vinczy* Imre adta elő Kiss I. „Jehová”-jának egy részletét nem várt sikerrel és nagy hatással. *Szöllösy* Ferenc mai tárcarovatunkban közölt ötletes verse a „Secessio”-ról csak fentartotta az emelkedett hangulatot, melynek elérésében nagy része volt *Vecseriné* *Walter* Anna szép cimbalom-játékának, melyet meg is kellett ismételnie. A szépségű közönség fiatalága táncra perdült, mely a hajnali órákig tartott.

— **Letűrt virág** *Fekete* László Marcali közs. telekkönyvi hivatalnok és neje szül. *Tillmann* Katica saját valamint *Piroska*, *Józsi*ka, *Anna* és *Katica* gyermekeik, ugy *Tillmann* Ferenc és neje szül. *Major* Mária és *Fekete* Ferenc nagyszülők, *Tillmann* Lajos keresztapja, nemkülönben az összes rokonság nevében is fájdalmas szívvel tudatják, hogy forrón szeretett leánykájuk, testvérkájuk, unokájuk, keresztleánya, illetőleg rokonuk *Fekete* Lenke a székesfejvári *Ferenc* József nőnevelde IV-ik polgári oszt. növendéke folyó évi április hó 14-én éjfélutáni 1 órákor, életének 15-ik évében a haldokló szentségének felvétele és rövid szenvedés után az Egbe költözött. A drága kis halott földi maradványa ma délután fél 5 órákor a gyászházból (Rác-utca 1. sz.) a róm. kath. egyház szertartásai szerint a Szent-Háromságról címzett sirkertben nyugalomra helyezettek.

— **Lopás a vasuton.** A pénteken vagyis f. hó 11-én 7 óra 32 perckor Székesfejvárról indított 712. sz. személyvonat egyik podgyászkoscsiját eddig ismeretlen tettek megrabolták. A kocsiiban volt 18 csomag közül négy hiányzott. A feladók *Kreuzler* S., *Weisz* Géza, továbbá *Weisz*

és *Freud* cégek Székesfejvárról. A csomagokban csipkeneműk s divatárú cikkek voltak mintegy 622 kor. értékben. A kocsi feltört rezesét *Hauptvogel* Frigyes vonatvezető vette észre Kisbőren, itt a lopást rögtön konstatálták s jelentést tettek a hatóságnál. A legutóbbi pósta-sikkasztás ez ügyvel vonatkozásban nincs, *Simon* alkaptány a vizsgálatot ily irányban nem is terjesztette ki.

— **Függő-felvétel.** Hogy egy percig se értsenek bennünket főre, sietünk kijelenteni, hogy a most szóban levő felvétel nem függ, sőt még az öt megérdemlő helyen nem is ül, hanem az ismeretlenség ködében bujkál. Az alig 5 éves *Bela* Mariskát ugyanis a tavaszi verőfény az utca porába csalta ki, a szomszéd utca porából pedig egy ismeretlen néni csalta el a kanálisparta s miután mindkét fülbevalóját kivette, útnak indította hazafelé. A tettes még mindig ismeretlen.

— **Az előlét csónakos.** Részletesen beszámoltunk annak idején *Hollósi* Mihály csónakos, pákozdi lakos esetéről. Nevezett ugyanis a legutóbbi tavi vadászat alkalmával a kelleténél többet ivott, azután ittas fővel ismét csónakra szállt s el is tűnt a velencei tó hullámaiban. Tegnap a víz tükrén két csizmát pillantottak meg a pákozdi halászok, utána eveztek s kifogták a szerencsétlen véget ért csónakos már oszlásnak indult tetemét. Ma teretnek el a község és környék nagy részvéte mellett.

— **Öngyilkosság.** Keresztesről írják lapunknak, hogy ott tegnap d. u. 1 órákor *Lengyel* Ferenc 54 éves földmives saját háza kamrájában felakasztotta magát. Mire észrevették, már halott volt. *Lengyel* már évek óta szenved gyomorrákban s így valószínű, hogy hosszas és gyógyíthatatlan betegsége érte meg benne az öngyilkosság gondolatát.

— **A legközelebb ruhazserzés.** Napirenden van nálunk a kisebb fajta lopás. *Sustek* Jánosné Vendel-utca 11. sz. lakosnő a 11 éves Erzsikéjét felpakkolta egy csomó szépen kívánt ruhával, hogy azt *Branca* Julianna Várkapu-utca 4. sz. alatt lakó szakácsnőhöz vigye el. A honvédlaktana előtt egy ismeretlen asszony szegődött a leánykához s beküldte a kaszányába, hogy egy asszonyt hívjon ki. Addig persze a ruha tartására vállalkozott. A kis leány engedett a szónak, az asszonyt, de a csomagját is hiába kereste többé. A gyanu először *Nemes* Erzsébetre irányult, valószínű azonban, hogy a tettes *Németh* Jánosné, szül. *Takács* Erzsébet polgári-lakosnő, a ki már hasonló dolgok miatt büntetve volt. A rendőrség elrendelte a körözését.

— **Bicakázás.** Az éjjel *Magyaródi* Pál Vendel-utcai lakost *Szabó* Ferenc cipész legény több helyen megszurta. — Ma reggel 7 óra tájban *Nyul* Istvánné szül. *Szombati* Julianna kültekli lakost valaki orvul megátmadta s több helyen megszurta. Az asszony sebeit dr. *Ároky* Antal ker. orvos kötözte be, a tettes eddig ismeretlen!

— **A feleség hűsége.** Nyolc évi különélés után ismét kibékült *Gombos* Gyula falubattyányi lakos a hitvesével s immár egy hónap óta élvezte a megbékült hitves-pár a legjobb családi boldogságot. Most mégis keserűséggel telt szívvel dúdolgatta *Gombos* a nótát:

Jobb lett volna messze távol,

Hirt sem hallani egymásról . . .

és *Simon* alkaptány előtt azzal indokolta bánatát, hogy felesége 400 kor. elemelése után meg-
lépett. Az asszony valószínűleg Pázmádon lakó szüleinél keresett új otthont.

— **Teljes családleány.** Már huzamosabb idő óta szolgált *Hering* Anna cselédeleány *Klein* Ignác ozorai lakosnál, míg nem f. hó 12-én szabályszerű felmondás folytán a szolgálati viszony megszünt. *Klein* a családjával együtt városunkba jött látogatába s vele jött *Hering* Anna is. Már az uton feltűnt a leány izgatott magaviselete, mikor pedig Fejérvárra nagyobb bevásárlásokat tett, *Klein* jónak látta gyanújáról a rendőrséget is értesíteni, a hol csakhamar kiderült, hogy a leány 30 korona készpénzt emelt el a gazdájától, a ki most még ruhanemű, revolver, kővár lud stb. eltűnéséről is álmodozik. A hűtlen cseléd most már az ügyesség börtönében várja büntetését.

— **A harangozó bánata.** Szinmeister István Nádasd-Ladány községben harangozó tisztséget visel s midőn eme minőségében ünneplő gunyát öltött, hogy Székesfejervártól bevásárlásokat tegyen, 70 vadonatúj koronát helyezett el mándlija zsebében. Amde a mint bekukkantott Fejérvárra, a literes üveg fenekét sem mulasztotta el megtekinteni s addig-addig nézegette, míg bele nem szédült, ekkor meg már a bevásárlásról megfeledkezett. Ismeretlen jó barátok vették körül s vasárnap reggel arra ébredt fel, hogy a 70 kor. eluszott. Csak arra emlékszik, hogy az Ósz-utcában csuda-italt ivott, édes is volt meg erős is, citróny is volt benne, no meg a mikor eléje teték égett is. A nevére emlékszik, grokknak keresztelték. Jó volt, de biz egy kissé drága volt.

— **Kinevezés.** A belügyminiszter Tomsisch János hercegfalvai segédfelügyőt helyettes anyakönyvvezetővé nevezte ki.

— **Uj vasút.** Annyi gőzkocsink jár innen-onnan, hogy látszólag Fejérvár a legteljesebb forgalmu városok közé fog tartozni. De csak látszólag, mert tényleg a vasutak nem hoznak, hanem visznek városunkból, megkönnyítvén a vidéki embernek, hogy könnyű szerrrel jusson Budapestre s első kézből szerezzé bevásárlásait. Most ismét egy új vasut, a balatonparti vasut kísért. Fejérvárról indulna ki és Zichyfalván keresztül Kis-Keszit, Ladányt érintve, Felső-Eörs, Almádin, Balaton-Füreden, Badaacsonyon keresztül, Keszthelyig, illetőleg Tapolcáig érne. Az engedélyt az építéshez állítólag már meg is kapta Hoitsy Pál, az „Egyetértés” volt szerkesztője s egy esztendő múlva már az építést is megkezdnék, ha . . . Ha t. i. a városok és községek megfizetik azt az irtózatossárcot, a melynek vizszolgáltatás a gőzmasina ott pöfög a határukba és bekormozza a szép zöld vetéseket. Mi — azt hisszük — eleget kaptunk már a jóból. Van már vicinálisunk annyi, hogy kereskedelmünknek sikerült rajtuk eljutni egész a pangásig. — Veszprém városa hasonlóképp nyög, hogy t. i. az ő vidékét is a centrum felé fogják terelni.

— **A kaszárnyából** Tudjuk, hogy katonáinknak nagyon a torukra akarták forrasztani, a miért egy szépreményű öszerest a maga nevének mertek nevezni. Mivel azonban a katonák és civilek békességben akarnak élni egymással, a kaszárnyában ilyenformán szoktak beszélni a hadiak: — Tisztelettel kérem maga „kellemetlen valásu” úr, hova méltóztatik irányítani becses lépteit. No már ezen — reméljük — csak senki nem botránkozhatik meg.

— **Tyúkkolera a megyében.** A vármegyei közigazgatási bizottságnak folyó évi április hó 8-án tartott ülésén panasz tárgyává tétetett az, hogy a vármegye területén jelenleg nagy mértékben uralgó korc-la-vészben megbetegedett baromfi a tulajdonosok megfizetik s az egészséges baromfiakkal együtt a budapesti vásárcsarnokba felszállítják. Ennek elejét veendő, az alispán most egy körendeletet intézett a főszolgabírákhoz, hogy addig is, míg a baromfiak fertőző betegsége elleni védekezés tárgyában alkotott vármegyei szabályrendelet életbe lépne, a fentjelzett s a közegészségügyre veszélyes üzelmeket minden lehető törvényes eszközzel iparkodjanak megakadályozni s a tudomásukra jutott visszaéléseket a törvény teljes szigorával torolják meg.

— **Tűzek.** Szabad-Batthyányból írják lapunknak, hogy ott f. hó 12-én a déli órákban kigyulladt a pásztorház, mely egyszersmind szükségkórház is volt, s csakis a gyorsan alkalmazott oltási munkálatnak köszönhető, hogy egyéb épület nem lett a tűz martaléka. A község kára mintegy 600 korona, mely összeg azonban biztosítás folytán megtérül. Aránylag legtöbb kárt szenvedett Márkus Pál kanász, a kinek minden ruhája s élelmiszere a padlásra égett. A községben gyűjtést indítottak a javára. — Tegnap reggel ismét városunk kültekén, a Demkóhegyen követelt áldozatot a tűz. Jankovits József és neje Bódi Mária tulajdonát képező 67. számú présház, melyet lakóházul használtak, gyulladt ki s a szobatoron kívül semmi sem volt megmenthető. Az épület, valamint a padlásra levő élelmiszer biztosítva lévén, a kár legnagyobb része megtérül.

— **Az ideai fegyvergyakorlatok.** A tartalékos tisztek és hadapródok, ahogy már megirtuk, az ideai évtől kezdve csakis saját ezredeikhez vonulhatnak be fegyvergyakorlatra, ez alól kivétel, vagy a fegyvergyakorlat elhalasztása a hadügyminiszter rendelkezése értelmében csakis a legkritikább esetben engedélyeztetik. A tartalékos legénységből a földmivelők csak akkor vonulhatnak be fegyvergyakorlatra, amikor a gazdasági munka szünetel. A lovassághoz csakis annyi tartalékos hivatandó be, amennyi a béke-létszám kiegészítésére szükséges.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

B. F. Helyben. Megvalljuk, szeretjük a tréfát, főleg, ha az más rovására megy, de „legujabb keletű helyi élécet” még sem használhatjuk. Ehhez már kissé komolyak vagyunk. Egyet azonban ajánlhatunk: küldje el élécét a Kakas Mártonnak, az talán leadja „a hét legrosszabb vicce” gyanánt. Hanem a város nevé, hol „élce” megszületett, ne árulja el, erre nagyon kérjük városunk jóhírnevére feltékeny szívünk egész szeretetével.

K. L. Helyben Szives érdeklődését és jóakarát nagyon köszönjük, de a küldeményt sajnálatunkra nem közölhetjük, mert, mint látni méltóztatik, a bel- és külföldi nagy események és mozgalmak megbeszélése minden helyünket letoglalja. Különbben is, részünkről, teljesen feleslegesnek tartjuk annak a papirosnak minden kirugására reflektálni. Akár egész lapunkat ilyenekkel tölthetnénk meg. Hagyjuk csak azt a *foghagyomasságú tiszavirágot* illatozni. Nagyon értjük, hogy a heccképlánok kemény falat neki. Megfektették azok már nagyobb kaliberű emberek gyomráit is. Azért sem haragszunk, hogy annak a „szentelt sáfránynak” az illata ott annyira kellemetlen. Majd lesz az még úgyabban is. Hisz még csak a kezdet kezdetén vagyunk. — A többire nézve nekünk is az a meggyőződésünk, hogy a város azon keresztény polgárai, kik két hónappal ezelőtt olyan jobb ügyhöz méltó buzgalommal gyűjtötték oda azt a néhány, most már piruló előfizetőt, alkalomadtán százszor is meggondolnák, vajjon érdemes-e bizonyos „tollat” egy keresztény város becsületét polgáira, bár csak pár hónapra is, rászabadítani. Mi pedig várjuk türelemmel a tiszavirág hervadását.

VI. ÉVFOLYAM. 1902. MÁJUS 5.
BUDAPEST—ALBA—FIUME.

„ADRIA.”

(Azelőtt: QUARNEROI ELLENÖR.)

Pártatlan kritikai szemle.
Közművelődési folyóirat.
Képes hetilap, a közfoglalom s a ki- és beviteli kereskedelem emelésére.

Kereskedelmi és iparkamarák, vasuti és hajózási vállalatok s az összes szállító cégek lapja.

TART LOM: KULTURPOLITIKA.
KÖZ- ÉS NEMZETGAZDASÁG.
TÁRSADALOM, NÉPRAJZ, TÁJISME.
KÖLTÉSZET.
MŰVÉSZET, IPARMŰVÉSZET.
TUDOMÁNY, IRODALOM, SAJTÓ.

Szerkeszti és kiadja:

SIMLI MARISKA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest és Székesfehérvárott.

Díjtételek.

Előfizetés:		Hirdetés:	
Évfolyam:	kor:	Oldal:	kor:
1	24	1	80
1/2	14	1/2	48
1/4	7	1/4	24
		1/8	12
		1/16	6
		1/32	3

FRANK BALÁZS
kutmester (I. Öreg-utca 5. sz.)
Elfogad kut-furást ásást, szivattyu-javitást, vízvezeték- és fürdő-berendezéseket. Minden e szakbavágó munkát jutányosan és pontosan végez.

Szőlőoltványok
szokványminőségben.
A legkifünőbb 42 bor- és esemeszefajokban fajtisztán teljes jótállással.
Előkerítés
Gleditschia esemeték és magvak
Uradalmaknak, községeknek három évi törlesztésre is adatik.
Óriás tövisli, igen gyorsan fejlődő sü-égyérvény. Es az egyedül, melyből oly örökös kertés nevelhető pár év alatt, rendkívül esélyes kitámaszt, melyen semhogy ember, de személté állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. Minden remélésben rajokkal ellátott útterest és kuseletit útállítás mellékeltetik. Kser esemete elég 200 méterre. — Ára 6 forint.
Dióesemeték Óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tevénytámasz számos gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.
* alnes fenynyomatot fűzjegyzék ingyen és bérmentve küldetik minde: rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzéken kívül még egy olyan könyvet kap eszel, ki azt emére ingyen és bérmentve küldetel kéri, mely teljesen az a ház, vagy eszelé a hol annak tartalmát hasznára ne fordítanák. városon, falun, pusztán, gazdag vagy szegény eszelánál egyaránt. Így még azoknak is igen érdekesnek áll, kik rendelni semmit sem akarnak, mert benne számos oly kürtemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgáltatást tesznek. Öm:
„Ermelleki első szőlőoltvány-telep”
Nagy-Kánya u. p. Székelyhid.

Törlesztéses kölcsönt
5% kamat
Vidéki bérházakra és földbirtokra
szerzek minden előleg nélkül abban az esetben is, ha magasabb kamatu kölcsönökkel vannak megterhelve.
Leveleket postafordulattal elintézt és a kívánt bővebb felvilágosítást szivesen arja
Sárkány József
Budapest, Váci-körút 21.